

Pravidlá zúčtovania odchýlok a regulačnej elektriny v stave núdze v elektroenergetike, pri predchádzaní stavu núdze v elektroenergetike a pri skúškach stavu núdze v elektroenergetike

Pravidlá zúčtovania odchýlok a regulačnej elektriny v stave núdze v elektroenergetike, pri predchádzaní stavu núdze v elektroenergetike a pri skúškach stavu núdze v elektroenergetike vypracované v súlade s článkom 39 nariadenia Európskej komisie (EÚ) 2017/2196 z 24. novembra 2017, ktorým sa stanovuje sieťový predpis o stavoch núdze a obnovy prevádzky v sektore elektrickej energie

24.09.2018

Právna notifikácia:

Tento dokument spoločnosti Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s. (ďalej len „SEPS“), ako prevádzkovateľa prenosovej sústavy SR, predstavuje pracovný návrh na účely verejnej konzultácie podľa nariadenia Komisie (EÚ) 2017/2196, ktorým sa stanovuje sieťový predpis o stavoch núdze a obnovy prevádzky v sektore elektrickej energie a v žiadnom prípade nepredstavuje finálnu, záväznú alebo nemennú pozíciu. SEPS si vyhradzuje právo, najmä nie však výlučne, upraviť tento dokument na základe výsledkov verejnej konzultácie a zároveň upozorňuje, že finálny návrh je predmetom schválenia príslušného národného regulačného úradu.

Úvod

Tento dokument pravidiel zúčtovania odchýlok a regulačnej elektriny v stave núdze v elektroenergetike, pri predchádzaní stavu núdze v elektroenergetike a pri skúškach stavu núdze v elektroenergetike (ďalej len „Pravidlá“) vypracovaný spoločnosťou Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s. (ďalej len „SEPS“) v súlade s článkom 39 nariadenia Komisie (EÚ) 2017/2196, ktorým sa stanovuje sieťový predpis o stavoch núdze a obnovy prevádzky v sektore elektrickej energie. (ďalej len „NC ER“), berie do úvahy nasledujúce:

1. Nariadenie NC ER v čl. 39 ods. 1 stanovuje povinnosti pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy do 18. decembra 2018 vypracovať *„pravidlá zúčtovania odchýlok a zúčtovania vyrovnávacej kapacity a vyrovnávacej energie platných pre obdobia zúčtovania odchýlok, počas ktorých boli pozastavené trhové činnosti“*.
2. Pravidlá podliehajú podľa NC ER čl. 4 schváleniu Úradom pre reguláciu sieťových odvetví a podľa čl. 7 povinnej verejnej konzultácii.
3. Zákon č. 251/2012 Z. z. § 20 určuje riešenie zúčtovania odchýlok v stavoch núdze v rámci pravidiel trhu, ktoré sú v legislatívnom prostredí SR riešené vyhláškou Úradu pre reguláciu sieťových odvetví.

Článok 1 - Predmet a rozsah pôsobnosti

1. Predmetom tohto dokumentu sú pravidlá zúčtovania odchýlok a regulačnej elektriny v stave núdze v elektroenergetike, pri predchádzaní stavu núdze v elektroenergetike a pri skúškach stavu núdze v elektroenergetike v súlade s článkom 39 ods. 1 nariadenia NC ER určené na verejnú konzultáciu, ktorej trvanie bude jeden mesiac.
2. Podľa nariadenia NC ER, čl. 39, ods. 1 musí PPS stanoviť pravidlá zúčtovania odchýlok a zúčtovania vyrovnávacej kapacity a vyrovnávacej energie platných pre obdobia zúčtovania odchýlok, počas ktorých boli pozastavené trhové činnosti.

Článok 2 - Definície použitých pojmov

1. Na účely tohto dokumentu sa uplatňuje vymedzenie pojmov podľa článku 3 nariadenia NC ER a § 2 vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 24/2013 zo 14. januára 2013, ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom v znení neskorších predpisov (ďalej len „Pravidlá trhu“).

Článok 3 - Pravidlá zúčtovania odchýlok a regulačnej elektriny v stave núdze v elektroenergetike, pri predchádzaní stavu núdze v elektroenergetike a pri skúškach stavu núdze v elektroenergetike

Stav núdze v elektroenergetike a predchádzanie stavu núdze v elektroenergetike

1. Pre zúčtovacie obdobie vyhlásené prevádzkovateľom prenosovej sústavy, pre ktoré bol vyhlásený stav núdze v elektroenergetike pre celé vymedzené územie Slovenskej republiky, alebo v situácii aktivácie obmedzujúcich opatrení pri predchádzaní stavu núdze v elektroenergetike pre celé vymedzené územie Slovenskej republiky, vykonáva organizátor krátkodobého trhu s elektrinou zúčtovanie odchýlok a regulačnej elektriny pre každú zúčtovaciu periódu v zvláštnom režime. Vyhlásenie a ukončenie stavu núdze v elektroenergetike, alebo aktivovanie a zrušenie obmedzujúcich opatrení pri predchádzaní stavu núdze v elektroenergetike pre celé vymedzené územie Slovenskej republiky oznamuje prevádzkovateľ prenosovej sústavy organizátorovi krátkodobého trhu s elektrinou bez zbytočného odkladu. Zvláštny režim zúčtovania sa počas vyhláseného stavu núdze v elektroenergetike alebo počas aktivácie obmedzujúcich opatrení pri predchádzaní stavu núdze v elektroenergetike uplatní pre celú elektrizačnú sústavu a pre všetky subjekty zúčtovania.
2. Obmedzujúce opatrenia pri predchádzaní stavu núdze v elektroenergetike zahŕňajú obmedzujúce opatrenia definované zákonom č. 251/2012 Z. z. o energetike a pozastavenie trhových činností definované na základe nariadenia EK č. 2017/2196 z 24. novembra 2017 o stavoch núdze a obnovy prevádzky v sektore elektrickej energie, pri ktorých je definovaný zvláštny režim zúčtovania.
3. V zvláštnom režime zúčtovania odchýlok a regulačnej elektriny nevykonáva organizátor krátkodobého trhu s elektrinou vyhodnocovanie, zúčtovanie a vysporiadanie odchýlky podľa § 17 Pravidiel trhu. Denné diagramy registrované v informačnom systéme organizátora krátkodobého trhu s elektrinou podľa § 15 Pravidiel trhu, hodnoty výmen elektriny na cezhraničných profiloch akceptované systémom prevádzkovateľa prenosovej sústavy a hodnoty dodávok elektriny a odberov elektriny zobchodované prostredníctvom organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou sa považujú za nulové. Nulovanie uvedených hodnôt nemá vplyv na nevyhnutnosť úhrady záväzkov za ceny dohodnuté medzi účastníkmi trhu. Zúčtovanie odchýlok v zvláštnom režime zúčtovania vykonáva organizátor krátkodobého trhu s elektrinou na základe prijatých skutočných hodnôt dodávok a odberov elektriny.
4. Zúčtovaciu cenu regulačnej elektriny (RE) v zvláštnom režime zúčtovania pre každú zúčtovaciu periódu stanovuje organizátor krátkodobého trhu s elektrinou ako priemernú cenu základného pásma určeného podľa § 20 Pravidiel trhu na organizovanom krátkodobom cezhraničnom trhu s elektrinou za mesiac predchádzajúci mesiacu, v ktorom bol vyhlásený stav núdze v elektroenergetike.

5. Zúčtovacia cena odchýlky v príslušnej perióde sa počíta ako podiel nákladov, vypočítaných ako súčin zúčtovacej ceny RE stanovenej podľa bodu 4 a sumy dodávok elektriny vo všetkých odberných a odovzdávacích miestach navýšených o náklady na dovoz havarijnej výpomoci zo zahraničia, a sumy odberov elektriny vo všetkých odberných a odovzdávacích miestach.
6. Agregáciu skutočných hodnôt dodávok a odberov elektriny vykonáva organizátor krátkodobého trhu s elektrinou pre jednotlivé subjekty zúčtovania.
7. Účastníci trhu, ktorí majú s organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou uzavretú len zmluvu o zúčtovaní RE si finančné nároky uplatňujú u subjektov zúčtovania, ktorí za nich prebrali zodpovednosť za odchýlku podľa § 13 Pravidiel trhu.
8. Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou zúčtováva skutočnú dodávku elektriny subjektu zúčtovania za zúčtovaciu cenu RE stanovenú podľa odseku 4. Subjektu zúčtovania vzniká pohľadávka voči organizátorovi krátkodobého trhu s elektrinou.
9. Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou zúčtováva skutočný odber elektriny subjektu zúčtovania za zúčtovaciu cenu odchýlky elektriny stanovenej podľa odseku 5. Subjektu zúčtovania vzniká záväzok voči organizátorovi krátkodobého trhu s elektrinou.
10. Pre účely vysporiadania cezhraničných prenosov elektriny v zvláštnom režime zúčtovania prevádzkovateľ prenosovej sústavy odovzdá organizátorovi krátkodobého trhu s elektrinou do 11.00 hodiny dňa nasledujúceho po dni, ktorého sa poskytované informácie týkajú, skutočné hodnoty množstva elektriny prenesenej do zahraničia alebo zo zahraničia, a to pre každú obchodnú periódu, za ktorú je vykonávané zúčtovanie odchýlok v zvláštnom režime zúčtovania. Pokiaľ prevádzkovateľ prenosovej sústavy nezašle organizátorovi krátkodobého trhu s elektrinou skutočné hodnoty množstva elektriny prenesenej do zahraničia alebo zo zahraničia príslušným subjektom zúčtovania, bude vypočítaná odchýlka spôsobená týmito cezhraničnými prenosmi v období podliehajúcemu zvláštnemu režimu zúčtovania zúčtovaná voči prevádzkovateľovi prenosovej sústavy. Vyhodnotenie a vysporiadanie cezhraničných prenosov elektriny v zvláštnom režime zúčtovania je vykonávané na základe hodnôt množstva elektriny prenesenej do zahraničia alebo zo zahraničia získaných od prevádzkovateľa prenosovej sústavy a je súčasťou zúčtovania a finančného vysporiadania odchýlok v zvláštnom režime zúčtovania.
11. Vysporiadanie platieb v zvláštnom režime zúčtovania vykonáva organizátor krátkodobého trhu s elektrinou. Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou najskôr prijíma platby od subjektov zúčtovania, ktorým vznikol záväzok voči organizátorovi krátkodobého trhu s elektrinou. Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou hradí svoje záväzky zo zvláštného režimu zúčtovania voči subjektom zúčtovania až do výšky platieb prijatých od subjektov zúčtovania na základe ich záväzkov voči organizátorovi krátkodobého trhu s elektrinou a prijatého finančného zabezpečenia subjektov zúčtovania. Pohľadávky subjektov zúčtovania hradí organizátor

krátkodobého trhu s elektrinou pomerným spôsobom podľa veľkosti jednotlivých pohľadávok subjektov zúčtovania.

Skúšky stavu núdze v elektroenergetike

1. Zvláštny režim zúčtovania počas skúšok stavu núdze v elektroenergetike vykonáva organizátor krátkodobého trhu s elektrinou len na území dotknutých skúškami stavu núdze v elektroenergetike.
2. Skutočné hodnoty odberov/dodávok pre zúčtovanie odchýlky sú počas doby asynchrónnej (ostrovnej) prevádzky na území dotknutom skúškami pre potreby zúčtovania odchýlok považované za nulové.
3. Od momentu pripojenia územia dotknutého skúškami SR k elektrizačnej sústave SR sa pre potreby zúčtovania používajú namerané hodnoty odberov/dodávok.
4. Odchýlky subjektov zúčtovania z dôvodu možného nedodržania dohodnutého časového plánu skúšok budú riešené započítaním fiktívnej dodávky regulačnej elektriny s cenou 0,- €/MWh (nula eur za megawatt hodinu), pričom pre určenie objemu RE (EUR/MWh) budú uplatnené nasledovné vzťahy:
 - a) Pre subjekt zúčtovania s plánovanou dodávkou (výrobca elektriny):
 $RE = \text{nameraná hodnota} - \text{plán dodávky}$.
 - b) Pre subjekt zúčtovania s plánovaným odberom (odberateľ elektriny):
 $RE = \text{plán odberu} - \text{nameraná hodnota}$.